ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਓੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ
ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6944 ਦੀ 2015)
ਮਾਰਚ 17, 2023
[ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਓੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ, 1955 – ਧਾਰਾ 36 – ਓੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਨਿਯਮਾਂ, 1960 – ਨਿਯਮ 40 ਅਤੇ 52 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਓੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿੱਤੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ – ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ – ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਟਾਇਰਡ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ – ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ ਜੋ ਬੋਰਡ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹਨ – ਫੈਸਲਾ: ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ – ਨਿਯਮ 40 ਅਪਵਾਦ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ – ਨਿਯਮ 52 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ – ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂਡੇਟਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ – ਆਰਟ. 142 ਅਧੀਨ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕ, ਜੋ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਮਕਸਦ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਉੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਬੋਰਡ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਰੀਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ। ਇਸਦੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਇਕਾਈ ਅਤੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਐਕਟ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਨਿਯਮ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ, ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 36 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ)। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 1960 ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉੱਥੇ, ਉੜੀਸਾ ਸਰਵਿਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਵੀ, ਨਿਯਮ 40 ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਕਲੋਜ਼ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ, ਨਿਯਮ 52 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਸਿਵਾਏ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਅਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਐਫ. ਲਾਭਾਂ ਦੇ; ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੀ.ਪੀ.ਐਫ. ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ/ਚੰਦਾ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 43 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਵਿਚਾਰਨਾ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ; ਬਲਕਿ ਇਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਵਜੋਂ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 16.1]11076-ਸੀ-ਐਚ; 1077-ਏ-ਬੀ]

2. ਇਸਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਾਉਂਦਿਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਕੁਟੀਰ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ, 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 40 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਕਲੋਜ਼ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮ 52 ਵਿੱਚ ਸ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

] 3. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦੂਜੇ ਕਾਰਕ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਏਗੀ, ਇਸ ਲਈ ਰੇਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮੈਂਡੇਟਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 1960 ਦੀਆਂ ਰੇਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਰੇਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਲਈ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ/ਲਾਭਾਨਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਫ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਐਤਰਾਜ਼ ਰੇਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਕੇ ਸੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 01.04.1976 ਤੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੰਦਰਭਿਤ ਸੰਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਾਰੇ ਸਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਸਾਮਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਬਹਾਨਾ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਅਲੀਬੀ ਕਹਿ ਕੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਬੇਪਰਵਾਹ, ਕੁਝ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਫਾਰਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੋਧੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗਾ ਨਹੀਂ, ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਇਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂਡੇਟਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਜਵਾਬ ਸਿਰਫ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19]

4. ਇਥੇ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮੱਤ ਹੈ ਕਿ 25.10.2010 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਲੈਤੇ ਨਿਆਂਕਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂਡੇਟਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸੋਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਵੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, 20.12.2012 ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ "ਸਲਾਹਕਾਰ" ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਅਗਲੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਚਲੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ "ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ" ਅੰਜਾਮ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ, ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਨਾ ਤਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 21][1080-B-D] 5. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 142 ਅਧੀਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਹਮਦਰਦੀ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 22]

ਡੀ. ਐਸ. ਨਕਾਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1983) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 305 : [1983] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 165; ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜਿਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2013) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 210 : [2013] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 177; ਦੇਓਕੀਨੰਦਨ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1971) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 330 : [1971] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 634; ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਮਾਈਨਰ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਟਿਊਬਵੈਲਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੀ. ਐਸ. ਉੱਪਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (2008) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 375 : [2008] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 662; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਏਗਰੀਕਲਚਰਲ ਡਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (2022) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 363 – ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ.

ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਨਰਗੇਸ਼ ਮੀਰਜ਼ਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1981) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 335 : [1982] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 438; ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮੋਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮੋਦਯੋਗ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ 2004 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਗੁਜ 105; ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਸ਼ੀ ਕਿਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ 2022 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 594 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

ਕੇਸ ਲਾ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2008] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 662 ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪੈਰਾ 11.3

[1983] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 165 ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪੈਰਾ 11.4

[2013] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 177 ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪੈਰਾ 11.4

[1982] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 438 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 11.4

[1971] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 634 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 14.2

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6944 ਦੀ 2015.

ਉੜੀਸਾ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਟਕ ਦੀ 20.12.2012 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਐਪੀਲ ਨੰਬਰ 268 ਦੀ 2011.

ਸ਼ਿਬਾਸ਼ਿਸ਼ ਮਿਸਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ.

ਰਾਣਾ ਮੁਖਰਜੀ, ਅਭੈ ਕੇ. ਬਿਹੇਰਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮਿਸ ਫਿਲਜ਼ਾ ਮੂਨਿਸ, ਮਿਸ ਓਇੰਦ੍ਰਿਲਾ ਸੇਨ, ਸਮਰਥ ਮੋਹੰਤੀ, ਵੀ. ਕੇ. ਵਰਮਾ, ਤਰੁਣ ਵਰਮਾ, ਰਜਤ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸਵਰੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਇਹ ਅਪੀਲ 20.12.2012 ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 268 ਦੇ 2011 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਉੜੀਸਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 25.10.2010 ਨੂੰ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 8438 ਦੇ 2010 ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ1 ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਤਦੀਲ ਕਰਨ

ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

2. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਨੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟ ਲੈਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

3.1. ਉੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਨੂੰ 19552 ਦੇ ਉੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨਾ, ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ।

3.2. 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"3. ਬੋਰਡ ਦਾ ਸੰਗਠਨ.- (1) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਹ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰੇਗੀ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਬੋਰਡ ਇਸਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਮੋਹਰ ਨਾਲ ਇਕ ਨਿਗਮਿਤ ਸਰੀਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿਗਮਿਤ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਚਲ ਅਤੇ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਠੇਕੇ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

3.3. 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਤਹਿਤ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ, ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਨਿਯਮਾਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਟਾਫ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ, ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: -

“36. ਨਿਯਮਾਂ.- (1) ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਬੋਰਡ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਨਿਯਮਾਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਾਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ, ਬੋਰਡ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ –

(a) ਇਸਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ;

(b) ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ, ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ;

(c) ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੇ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਫਰਜ਼;

(d) ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ।

3.4. 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਵੇਸਟਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਬੋਰਡ ਨੇ ਓੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਨਿਯਮਾਂ, 1960^3 ਬਣਾਏ ਹਨ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਸਟਾਫ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ,

ਭੱਤੇ, ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ, ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭ, ਆਦਿ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: -

“40. ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ.- ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਓੜੀਸਾ ਸੇਵਾ ਕੋਡ, ਖੰਡ I ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪੇਂਡੇ, ਸਿਵਾਏ ਪੇਂਡੇ 1 ਤੋਂ 4, & 8 ਅਤੇ 12, ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।”

3ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ '1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ'/'ਨਿਯਮਾਂ' ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਤਾਬਕ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, "ਸਰਕਾਰ", "ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ" ਅਤੇ "ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ" ਸ਼ਬਦ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ-ਏ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ "ਬੋਰਡ" "ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ" ਅਤੇ "ਪ੍ਰਧਾਨ" ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। "ਉੱਚ ਸੇਵਾ" ਜੋ ਓੜੀਸਾ ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਲਾਸ I, II ਅਤੇ III ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਤੇ "ਨਿਮਨ ਸੇਵਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਲਾਸ IV ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹੈ।

1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 52 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

“52. ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਾਭ.- ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਸਵੀਕਾਰਯ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।”

ਨਿਯਮ 53 ਤੋਂ 57 ਤੱਕ ਯੋਗਦਾਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ4$_{SUPERSCRIPT}$, ਸਬਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ, ਸਬਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ, ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

4. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਕਥਿਤ ਪਹਿਲੂ ਬਹੁਤ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 52 ਨੂੰ 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

4.1. ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਈ ਸੰਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 06.10.1982 ਤੋਂ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵਿਧ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਵੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। 25.02.1985 ਨੂੰ, ਉੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਮੰਗੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, 31.10.1985 ਨੂੰ, ਉੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 18.12.1985 ਨੂੰ, ਉੜੀਸਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਜੋ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ ਫੰਡ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਸੀ ਜੇਕਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਨਿਧੀ5$_{SUPERSCRIPT}$ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਘੱਟ, ਨਾਲ ਹੀ ਅਗਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, 15.05.1990 ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਚਿੱਠੀ ਆਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸੀ। ਫਿਰ, 19.09.1991 ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 08.10.1992 ਨੂੰ, ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮੁੜ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ, ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਪਡੇਟ ਕੀਤੇ ਵਿੱਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਖਰਚੇ ਦੀ ਗਣਨਾ। ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, 18.12.1992 ਨੂੰ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਸੀ।

4.2. ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 17.03.1993 ਨੂੰ, ਉੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਸਤਸ਼ਿਲਪ ਅਤੇ ਕਾਟੇਜ ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਈਪੀਐਫ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਲਿਖਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜਮਾ ਕਰਵਾ ਸਕੇ। 24.04.1993 ਨੂੰ, ਖੇਤਰੀ ਪ੍ਰੋਵਿਡੈਂਟ ਫੰਡ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਿਫੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 30.04.1993 ਨੂੰ, ਬੋਰਡ ਨੇ ਹਸਤਸ਼ਿਲਪ ਅਤੇ ਕਾਟੇਜ ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਪ੍ਰੋਵਿਡੈਂਟ ਫੰਡ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੁੱਲ ਜਮਾ ਦੀ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 19.08.1993 ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਅਗਾਂਹ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ 29.09.1993 ਨੂੰ, ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 25.07.1994 ਨੂੰ, ਬੋਰਡ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

5'ਈਪੀਐਫ', ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ 01.04.1976 ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮ 52 ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ -

“ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 10491 ਮਿਤੀ 25.07.1994 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਓੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਛਠੇ ਬੋਰਡ (ਨਿਯਮ 52 ਵਿੱਚ) ਨੇ ਹਰ ਉਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 76 ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਜਾਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਨਿਧੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਚੁਣੇ। ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਓੜੀਸਾ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, ਅਤੇ ਓੜੀਸਾ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯਮ 01.04.1992 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ 50%, ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਸੀਮਾ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਸੋਧੀ ਦਰ, ਸਵੈਚਛਿਕ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸੋਧੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਦਿ 1976 ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਬੋਰਡ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 01.04.1976 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਭ੍ਰਮ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ 52 ਨੂੰ ਓ.ਕੇ. ਅਤੇ ਛਠੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਨਾ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ।”

4.5. ਹਾਲਾਂਕਿ, 31.07.1996 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: (ਅ) ਪਹਿਲਾਂ, 18.12.1992 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ 01.04.1985 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ 01.04.1976 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣ ਲਈ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; (ਬੀ) ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣਾ ਦੁਰਲੱਭ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਉਲਝਣਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗਾ; (ਸੀ) ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ 01.04.1976 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਵੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਗੇ; ਅਤੇ (ਡੀ) ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ/ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਅਗਿਤਾਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਂਚਣ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸਨੂੰ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4.6. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੁਝ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ OJC ਨੰਬਰ 15344 ਦੇ 1998 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ 06.02.2000 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ

ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

4.7. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 20.07.2001 ਨੂੰ, ਬੋਰਡ ਨੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਔਚਿਤਯ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਨ ਦੀ ਲੋੜ ਰੁਪਏ 1.83 ਕਰੋੜ ਹੋਵੇਗੀ; ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ 1.90 ਕਰੋੜ ਬਚਾਏਗੀ; ਅਤੇ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਯੋਜਨਾ ਵੱਲ ਆਉਣ ਉੱਤੇ ਈ.ਪੀ.ਐਫ. ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ 75.07 ਲੱਖ ਵਾਪਸ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 27.03.2002 ਨੂੰ, ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਖਤਰਨਾਕ ਵਿੱਤੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

5. 27.03.2002 ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਚਾਰ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ W.P. (C) ਨੰਬਰ 1951 ਦੇ 2002 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ W.P.(C) ਨੰਬਰ 14729 ਦੇ 2007 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

5.1. 12.09.2008 ਨੂੰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ W.P. (C) ਨੰਬਰ 1951 ਦੇ 2002 ਨੂੰ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੋਰ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਦਾ ਦਾਵਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ।

5.2. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਦੂਜਾ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜੋ ਕਿ W.P. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 14729 ਦੇ 2007 ਸੀ, ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 25.11.2008 ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਜਲਦੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾਲ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ:-

“3. ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਉਂਟਰ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵਿੱਤੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕਾਰਨ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਛੇ ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਹੁਣ ਇਕ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅੰਤ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣਗੇ ਜੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਪਸੰਦੀਦਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

6. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ, ਉਸ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 14.12.2009 ਨਾਲ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸੀ ਗਈ:-

“ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 2128 ਦੀ ਤਾਰੀਖ 12.05.2009 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਓ.ਕੇ. & ਵੀ.ਆਈ. ਬੋਰਡ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੀ।”

“ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਹ ਵਿਨਮ੍ਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਦੀ ਰਿਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਰਿਟ/ਰਿਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਪੱਤਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 14.12.2000 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੈਕਸਚਰ – 17 ਅਨੁਸਾਰ।

ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 36(1) ਅਧੀਨ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਉਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36(2) ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ 10.02.2009 ਦੀ ਮਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇ।

ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇ।

7.1. ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 25.10.2010 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਬੋਰਡ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛੁਕ ਸੀ ਪਰ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਬੋਰਡ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਲਾਭ ਸਮਕਾਲੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਕਲਿਆਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ; ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਤੰਗੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਜਦੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਲਾਭ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ, ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬੋਰਡ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨੈਤਿਕ ਫਰਜ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰੋਸੇ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ, ਇਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮਾਪਦੰਡ ਜਾਂ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਾਭਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ, ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣਾਂ ਨਾਲ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮਿਤੀ 14.12.2009 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਾਊ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ:

“17. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਤੀ 14.12.2009 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰੀ-12 ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੇਰੀ ਵਿਚਾਰਿਤ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਾਂਗ ਜਿਸ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਓੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਓੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਮਿਲ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਕਵਾਇਦ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।”

8. ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲੈਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੇ ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ W.A. ਨੰਬਰ 268 ਦੇ 2011 ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 20.12.2012 ਦੀ ਮਿਤੀ

ਵਾਲੇ ਚੁਕੌਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲੈਤੇ ਜੱਜ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵਿੱਚ ਸੀ; ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਟਾਇਰਡ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਮੰਡੇਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਰਡ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬੁਢਾਪੇ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। 20.12.2012 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਚੁਕੌਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:

“10. ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੰਬਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ, 1955, ਨਿਯਮ, 1956 ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 1960 ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦਾ ਅਸਲੀ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਅਧਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਬੋਰਡ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਘ [ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸਵਰੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ] ਨਾਲ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸਮੇਤ ਵਿੱਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਬੋਰਡ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਨਿਯੁਕਤੀ, ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਢਾਂਚਾ, ਆਪਣੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ, ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਭ ਕੁਝ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਓਡੀਸ਼ਾ ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਟ੍ਰੈਵਲਿੰਗ ਅਲਾਉਂਸ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਓਡੀਸ਼ਾ ਛੁੱਟੀ ਨਿਯਮ ਵੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬੋਰਡ ਦਾ ਕਾਰਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ, ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਸਰਬਵਿਆਪੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 1960 ਦੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 52 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੋਰਡ ਨੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 52 ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਓਜੇਸੀ ਨੰਬਰ 15344 ਦੇ 1998 ਅਤੇ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 14729 ਦੇ 2007 ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਧੂ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦੀ। ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਤਾਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਿਤ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੈਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੋਰਡ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਾਭ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਰਾਹੀਂ, ਜੋ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਾਧੂ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੈਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਿਲਕੁਲ ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਬੋਰਡ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 12 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 226 ਅਧੀਨ ਸ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਸਿੱਖੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰੇਗੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਜਿਹੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੋਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ

ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 41 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਨੀਤੀ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੋਰਡ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਾਧਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ।

11. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਤੱਥਾਤਮਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਗਹਿਰਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਿਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਚੁਕਾਏ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਨੁਸਾਰ, ਰਿਟ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਓੜੀਸਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦਿਆਂ, 11.04.2014 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੁਕਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ; ਅਤੇ 07.09.2015 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ 11.04.2014 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਹੈ।

10. ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਥੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਨੇ, 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

10.1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 52 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮ 52 ਨਾ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਬਿਨਾਂ ਨਿਯਮ 52 ਅਤੇ 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਸਮੇਤ ਨਿਯਮਾਂ 53 ਤੋਂ 56 ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਰਾਸਰ ਅਨਿਆਇਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

10.2. ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਸੰਚਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਅਰਦਾਸਾਂ ਨੂੰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਹੜੇ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ। ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਮਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਰਾਜ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨਿਯਮ 52 ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਦਦ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਯਮ 52 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਸਿਰਫ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਗਾਂਹ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਮੈਂਡੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਨੀਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

10.3. ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਰਾਜ ਸਮਾਜਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ, ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਖਰਚੇ ਦਾ 50% ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ

ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਵਰਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਯਮ 52 ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

10.4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਬੋਰਡਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ 'ਤੇ ਇਪਸੋ ਫੈਕਟੋ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਿਟ ਯਾਚਿਕਾਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹੋਰ ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ।

10.5. ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸੀਪੀਐਫ/ਈਪੀਐਫ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਰਕਮ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਰਿਟ ਯਾਚਿਕਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

11. ਉਲਟ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਵੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:

11.1. ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੋਰਡ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪੂਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਜਟੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਅਤੇ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ, 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮਨ 40 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਓੜੀਸਾ ਸਰਵਿਸ ਕੋਡ, ਵਾਲਿਊਮ I ਦੇ ਨਿਯਮ ਮਿਊਟੈਟਿਸ ਮਿਉਟੈਂਡਿਸ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ, ਨਿਯਮਨ 52, ਜੋ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਅਣਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

11.2. ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬੋਰਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਨ 52 ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸੋਧਾਂ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮਨ 40 ਨੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਦੋਂ ਸਿਦਾਂਤਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇਣ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ 26.10.1994 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈ, ਸਿਰਫ ਵਿੱਤੀ ਤੰਗੀ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰਯ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੈਰੀਭਾਵਿਕ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਵਿਚਾਰਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟ ਯਾਚਿਕਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਹੋਰ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਜਦੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲ ਜੱਜ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਦ

11.3. ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਤੰਗੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਸਟੇਟ ਮਾਈਨਰ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਟਿਊਬਵੈਲਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੀ.ਐਸ. ਉੱਪਲ ਅਤੇ ਹੋਰ: (2008) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 375, ਜਿੱਥੇ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 33 ਅਤੇ 34 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵੇਤਨ ਪੈਮਾਨੇ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ

ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਏਗਰੀਕਲਚਰਲ ਡਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ:(2022) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 363 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੇਖਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਕੈਡਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿੱਤੀ ਤੰਗੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੇਗਸ ਦਲੀਲ ਹੈ।

11.4. ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿੱਚ ਡੀ.ਐਸ. ਨਕਾਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ:(1983) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 305 ਅਤੇ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜਿਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ:(2013) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 210, ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਦਾਵੇਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿੱਤੀ ਬੰਧਨਾਂ ਵਰਗੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਅਚ੍ਛਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਲਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਨਕਾਰ ਦੋ ਸੈੱਟਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੈਰੀ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੋਰਥਲ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਨਰਗੇਸ਼ ਮੀਰਜ਼ਾ ਅਤੇ ਹੋਰ:(1981) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 335 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

11.5. ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 01.04.1976 ਤੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ 383 ਕਰਮਚਾਰੀ (ਭੂਤਕਾਲ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ) ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, 1976 ਦੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਮਈ, 2022 ਤੱਕ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ, 140 ਕਰਮਚਾਰੀ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ; ਹੁਣ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਿਰਫ 210 ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 173 ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਟਾਫ ਦੀ ਤਾਕਤ ਸਿਰਫ 58 ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 1996 ਦੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿੱਤੀ ਤੰਗੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗਿਣਤੀ (ਜੋ ਕਿ ਅਨਿਵਾਰਥ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ) ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਓੜੀਸਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵਾਂਗ ਇੱਕ ਮਾਡਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।

11.6. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੋਰ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਮਾਮਲੇ ਗੁਜਰਾਤ ਸਟੇਟ ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮੋਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਸਟੇਟ ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮੋਦਯੋਗ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ: 2004 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਗੁਜ 105, ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 23.07.2004 ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਸਟੇਟ ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮੋਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸਿਵਲ) ਸੀ.ਸੀ ਨੰਬਰ 1321- 1482 ਦੇ 2005 ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਾਲ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਓੜੀਸਾ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੈੱਟ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

11.7. ਹੋਰ, ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ.ਪੀ.ਐਫ. ਨੂੰ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਜ ਦੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਗ੍ਰਾਂਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ; ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਸ਼ੀ ਕਿਰਣ ਅਤੇ ਹੋਰ: 2022 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 594, ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

11.8. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇੱਕ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 142 ਅਧੀਨ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਦੇਣ

ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 52 ਦੇ ਸੋਧ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਨਿਵ੍ਰਿਤ ਜੀਵਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇ।

12. ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2, ਬੋਰਡ, ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ:

12.1. ਬੋਰਡ ਲਈ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਕੁਟੀਰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 43 ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਾਇਤਵ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੇ 1955 ਦਾ ਐਕਟ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦਾ ਉਦਮ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਕਕਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ ਨਾਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

12.2. ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ, ਇੱਕ ਉਹ ਜੋ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉਹ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤਾ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਸਬੰਧਤਾ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਪਰ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 43 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ।

12.3. ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਬੰਧਤਾ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਰਗੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੇਵਾ ਕੋਡ, ਵਿੱਤੀ ਨਿਯਮ, ਰਿਕਾਰਡ ਮੈਨੂਅਲ, ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਨਿਯਮ, ਛੁੱਟੀ ਨਿਯਮ, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨਿਯਮ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਓੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਬਲਕੁਲ ਅਨਿਆਇਆਂ ਅਤੇ ਲੇਖ 14 ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

12.4. ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖਾਦੀ ਬੋਰਡਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਮਾਨਤਾ ਖਿੱਚੀ ਹੈ।

ਉੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਸਥਾਨ, ਜਿੱਥੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾ ਤਾਂ ਅਨਿਆਇਕ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼।

12.5. ਬੋਰਡ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਅੰਕੜੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਸਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਨਾਲ ਲਾਭਾਨਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਰੁੱਪ ਬੀ ਅਤੇ ਗਰੁੱਪ ਸੀ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਰਕਮ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅੰਕੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ; ਅਤੇ, ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਲੀਬੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

12.6. ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਪਹਿਲਾ ਦੌਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਖਿਲਾਫ ਸਿੱਧੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੀ।

12.7. ਬੋਰਡ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 43 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸੰਕੀਰਣ ਤਕਨੀਕੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸਖਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 142 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

13. ਅਸੀਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸੁਝਾਅਾਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

14. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਲੀਕੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ, ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਚੈਰਿਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ ਜਾਂ ਮੁਫ਼ਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਕਮਾਈ ਗਈ ਹੈ; ਅਤੇ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਅਣਉਪਲਬਧਤਾ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਜਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੀਨਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਦੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਦਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਡੀ.ਐਸ. ਨਕਾਰਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪੁਖਤਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਜਾਂ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਮਰਜੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਕੋਈ ਏਕਸ ਗ੍ਰੇਸਿਆ ਭੁਗਤਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਦਾ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇਜ਼ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ: -

“20. ਪੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਨਾਮ, ਇੱਕ ਮੁਫਤ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਧਾਰਨਾ ਜੋ ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਮਰਜੀ ਜਾਂ ਕਿਰਪਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਨੂੰ ਦੇਓਕੀਨੰਦਨ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਫਰਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਝਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਇੱਕ ਹੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨਤਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨਤਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਪਵੇ ਪਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਪੁਖਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

***** ***** *****

ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਉਭਰਦੀਆਂ ਹਨ: (i) ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਾ ਤਾਂ ਇਨਾਮ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਮਰਜੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਹੱਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ 1972 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿੱਚ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 148 ਦੇ ਧਾਰਾ (5) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ; (ii) ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਕੋਈ ਏਕਸ ਗ੍ਰੇਸਿਆ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਸੇਵਾ ਲਈ ਇੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਹੈ; ਅਤੇ (iii) ਇਹ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਦਾ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਮਾਲਿਕ ਲਈ ਇਸ ਆਸਰੇ ਉੱਤੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਵਾਰਿਸ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਇੱਕ ਨਿਸਚਿਤ

ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾ ਦੇ ਆਖਰੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਖਿੱਚੇ ਗਏ ਔਸਤ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਲਿਬਰਲਾਈਜ਼ਡ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ 10 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਬੇਦਾਗ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਹੈ ਭਲੇ ਹੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਅਰਥਾਤ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਉਪਾਅ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

14.2. ਜਿਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਕੋਈ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਕਮਾਇਆ ਗਿਆ ਲਾਭ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ "ਜਾਇਦਾਦ" ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ, ਦੇਓਕੀਨੰਦਨ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਡੀ.ਐਸ. ਨਕਾਰਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:-

"8. ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਿਤ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਕੋਈ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੀ ਲੰਬੀ, ਲਗਾਤਾਰ, ਵਫਾਦਾਰ ਅਤੇ ਬੇਦਾਗ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਲਾਭ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਕਲਪਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਡੀ.ਐਸ. ਨਕਾਰਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [(1983) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 305….

…..ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਕਮਾਇਆ ਗਿਆ ਲਾਭ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ "ਜਾਇਦਾਦ" ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 300-ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ।"

"33. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਉਹ ਦਲੀਲ ਜੋ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੇਤਨ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਦੇ ਸੋਧ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਹੀ ਵੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਤਨ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਦੇ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਉਪਾਅ, ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਕਸਰ ਮਾਫੀ, ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਘਟਾਉਣੀ ਜਾਂ ਤਾਇਨਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣਾ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸੰਭਵ ਹੱਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਹਿਰਹਾਲ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸਾਮੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਮੈਨੇਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਵੇਤਨ ਪੈਮਾਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਔਚਿਤਯ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਤਾਇਨਾਤੀ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵੇਤਨ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਦੇ ਸੋਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

34. ਇਹ ਇਕ ਸਵੀਕਾਰਿਤ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ 1-4-1979 ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1-1-1986 ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਸੋਧੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨੋਂ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਇਕ ਸਥਾਪਿਤ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਥਿਤ ਸਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜੋ ਵੱਖਰੇ ਵਰਤਾਉ ਦਾ ਔਚਿਤ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਸੀਮਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧੀ ਗਈ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਥਿਤ ਹਨ...

"57. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਅਣ-ਉਪਲਬਧਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਜਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੀਨਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵੱਲ

ਪੀਰੀਅਡਿਕ ਭੁਗਤਾਨ ਯਕੀਨੀ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਕੋਈ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਪਾਸੇ ਮੋੜੇ ਜਿੱਥੋਂ ਫੰਡ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਸਕਣ ਤਾਂ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਰਜਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।"

15. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਗਹਿਰੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਦਿੱਤੇ ਸਿਦਾਂਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

15.1. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ 'ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਬਹਿਣਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ।

15.2. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬੇਬਾਕ ਹੈ ਕਿ 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ ਜੋ ਨਿਯਮ 52 ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 52 ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

15.3. ਜਿੰਨਾਂ ਵਿੱਤੀ ਬੰਧਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਵਿੱਤੀ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਯਮ 52 ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਜੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਸੋਧ ਲਈ ਇਕ ਕਾਰਨ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।

15.4. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 52 ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿੱਤੀ ਬੰਧਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਜਿੱਥੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਪੇ ਸਕੇਲ ਦੀ ਇਨਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇ ਸਕੇਲ ਦੇ ਸੋਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਰਾਬਰ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਸਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਕੇਸ, ਸੁਪਰਾ); ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੇਸ, ਸੁਪਰਾ), ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਬਦਲਾਅ ਨਾਲ 01.04.1976 ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ। ਇਹ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸੀਲੇ ਜਾਂ ਅਰਜਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਇਨਕਾਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵੈਰੀ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੁਨਰ-ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵੈਰੀ ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ ਪਰ ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨਹੀਂ। ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੈਰੀ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ, ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ:

"39....

"(1).....

(2) ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਵੈਰੀ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਗੁਣਾਂ, ਗੁਣਵੱਤਾਵਾਂ, ਭਰਤੀ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਵਰਗੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਪਿੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਬੂਸਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੰਬੰਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ

ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ।

(3) ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਰਾਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(4) ਜਿੱਥੇ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਨਾ-ਬਰਾਬਰ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(5) ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕੈਟੇਗਰੀਆਂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਣ, ਅਜਿਹੀ ਕੈਟੇਗਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਲਾਸ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੈਟੇਗਰੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਕਲਾਸ ਦੇ ਆਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਫਰਕ ਜਾਂ ਭੇਦਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਇਨਕਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(6) ਇਹ ਜਾਂਚਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕੈਟੇਗਰੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ: (ਕ) ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੈਟੇਗਰੀ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਕੁਦਰਤ, ਢੰਗ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ,

(ਬੀ) ਖਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਵਰਗੀਕਰਨਾਂ,

(ਸੀ) ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ,

(ਡੀ) ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਸੁਭਾਵ ਅਤੇ ਕਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਸਤੇ,

(ਈ) ਖਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਖਾਸ ਗੁਣ ਜੋ ਹੋਰ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਦੇ ਹੋਰ।

16.1. 20.12.2012 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜਿਕਰ ਹੈ, ਜੋ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਮਕਸਦ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਉੜੀਸਾ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਉਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਬੋਰਡ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਰੀਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ, ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਦੇਖੋ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 36)। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ, ਭਾਵੇਂ ਉੜੀਸਾ ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 40 ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਦਾ ਧਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 52 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਸਿਵਾਏ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਅਤੇ ਸੀਪੀਐਫ ਲਾਭਾਂ ਦੇ; ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੀਪੀਐਫ ਵਿੱਚ ਸਬਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ/ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 43 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਵੇ 16.1.1. ਇਸਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਉਂਦਿਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਕੁਟੀਰ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਇੱਕ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ

ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 1960 ਦੇ 40 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਮਾਨ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 52 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

16.1.1. ਇਸਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਉਂਦਿਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਕੁਟੀਰ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਧੀਨ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਕਰੇ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 40 ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ 52 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

16.2. ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮ 52 ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਨੂੰ ਅਵੈਧ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਮੰਗ ਉਠਾਈ ਸੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ/ਅਰਦਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲਾਂ ਸਿਰਫ ਨੋਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ। ਪਹਿਲਾ, ਕਿ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਦੂਜਾ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਾਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੀਜਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਅਰਦਾਸ ਨਿਯਮ 52 ਦੇ ਸੋਧ ਲਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇਸਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਐਲਾਨਣ ਲਈ। ਨਿਯਮ ਦੇ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਅਵੈਧ ਐਲਾਨਣ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਮੂਲ ਆਧਾਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ 01.04.1976 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਵੈਰੀ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਨਿਰਾਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

17. ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ, ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮੋਦਯੋਗ ਬੋਰਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹਰ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਬਢਾਇਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਪਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਮਾਇਆ ਫਰਕ ਤੋਂ ਬਹਿਰਵਾਹ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 14 ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ 12.11.1973 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਜੋ ਲੋਕ ਯੋਗਦਾਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਉਹ ਵੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 14 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ: -

“14. ਸਾਰੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1-ਬੋਰਡ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਨੁਚਿੱਤ 12 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸ਼ਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ 1973 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 12.11.1973 ਤੋਂ

ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੋ ਲੋਕ ਯੋਗਦਾਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ (ਸੀਪੀਐਫ) ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਉਹ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ, ਨਾਲ ਹੀ, 06.11.87 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਰੈਜੋਲੂਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1-ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜੋ 1.1.86 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਵੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1-ਬੋਰਡ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਉਹਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਪਰ 31.12.1995 ਤੱਕ 5ਵੇਂ ਵੇਤਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ। ਨਤੀਜਤਨ, ਜੋ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਹ 5ਵੇਂ ਵੇਤਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਣਯੋਗ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 5ਵੇਂ ਵੇਤਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜੋ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਅਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2-ਰਾਜ, ਨਾਲ ਹੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1-ਬੋਰਡ, ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਜੋ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਸਨ, ਜੋ 5ਵੇਂ ਵੇਤਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਅਤੇ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ।"

17.1. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 12.11.1973 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਸੀਪੀਐਫ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮੋਦਯੋਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜੋ 01.01.1996 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 5ਵੀਂ ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਵੇਤਨ ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਮੈਂਡੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਦਾਵੇ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।

19. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦੂਜੇ ਪਹਲੂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਗਿਣਤੀ ਰਾਜ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਏਗੀ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂਡੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ 1960 ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ/ਲਾਭਾਨਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਐਤਰਾਜ਼ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 01.04.1976 ਤੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਾਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਮਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਬਹਾਨਾ ਜਾਂ ਝੂਠਾ ਬਹਾਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੁਝ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਫਾਰਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੋਧੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਇਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂਡੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਜਵਾਬ ਸਿਰਫ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

20. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਜੋ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨਾਲ ਸੂਦ ਸਬੰਧੀ ਹੈ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂਡੇਮਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ।

21. ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 25.10.2010 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂਡੇਮਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, 20.12.2012 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ "ਸਲਾਹਕਾਰ" ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਗਲੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਚਲੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਇਸਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ "ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਵੇਗੀ"। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ, ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਨਾ ਤਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਹੈ।

22. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ, ਸਾਰੇ ਨਿਆਂ ਨਾਲ, ਆਖਰੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 142 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਯਤਨ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਇਹ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 142 ਅਧੀਨ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ; ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 52 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਇਹ ਦੁਹਰਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 1960 ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

23. ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਅੰਕਿਤ ਜ੍ਵਾਨ
(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ : ਵਿਨਾਯਕ ਅਤੇ ਆਰਸ਼ ਚੌਧਰੀ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)
ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate